

6-sinf uchun “Tarbiya” fani dars rejasi

Mavzu: “Vijdon va burch bilan yashash”

Dars davomiyligi: 45 daqiqa

Dars maqsadi:

1. Vijdon va burch tushunchalarining mazmunini tushuntirish.
 2. Vijdonga muvofiq amal qilish va o‘ziga nisbatan halol bo‘lishni o‘rganish.
 3. Vijdon va burchga amal qilish orqali insoniy qadriyatlarining muhimligini yaratish.
 4. Vijdonga va burchga asoslangan baxt va hayot sifati haqida o‘quvchilarning tushunchalarini rivojlantirish.
-

Kutilayotgan natijalar:

1. O‘quvchilar vijdon va burch tushunchalarini to‘g‘ri tushunib yetishadilar.
 2. O‘quvchilar o‘z hayotida vijdonga muvofiq amal qilish va to‘g‘ri burchlarni bajarishga intilishadilar.
 3. Vijdonga amal qilish orqali yaxshilik, halollik va baxtga erishish uchun sabr va mehnat qilishga tayyor bo‘lishadi.
 4. O‘quvchilar hayotdagi muhim qarorlarni vijdonga va burchga asoslab qabul qilishni o‘rganadilar.
-

Metodlar:

- **Suhbat:** O‘quvchilarni mavzu bo‘yicha fikrlashga va mustaqil xavfsiz qarorlar qabul qilishga jalb qilish.
- **Blits-so‘rov:** Oson va tez savollar orqali mavzuni yanada aniqlashtirish.
- **Hikoya:** Vijdon va burchga amal qilishga oid aniq vaziyatlar yoki hayotiy misollar.

- **Rolli o'yinlar:** Uquvchilarning qiziqishini jalb qilish va ularni hayotiy vaziyatlarga asoslanib xulq-atvor ko'nikmalarini shakllantirish.
 - **Bilimlarni mustahkamlash:** Uquvchilarning olingan bilimlarini tekshirish va mustahkamlash.
-

Foydalanadigan materiallar:

- **Plakatlar:** Vijdon va burchning mazmunini tushuntiruvchi illyustratsiyalar.
 - **Kartochkalar:** Har xil hayotiy vaziyatlar va qarorlar.
 - **Taqdimot slaydlari:** Vijdon va burch tushunchalariga oid slaydlar.
-

Dars qismlari:

1. Darsni kirish (5 daqiqa)

• **O'qituvchi:** "Vijdon va burch — bizga to'g'ri va adolatli qarorlar qabul qilishga yordam beruvchi murakkab tushunchalardir. Bugun biz ularning hayotimizdagi ahamiyatini o'rganamiz."

• **Suhbat:**

- "Vijdon deb nimani tushunasiz?"
- "Burch nimani anglatadi?"
- "Qanday vaziyatlarda vijdonga amal qilish muhim bo'ladi?"

2. Mavzuni tushuntirish (10 daqiqa)

• **Vijdon tushunchasi:**

○ **Ta'rif:** "Vijdon — insonning ichki ovozidir, u to'g'ri va noto'g'rini ajratadi, insoniy qadriyatlar va adolatga amal qilishga o'rgatadi."

○ **Misol:** "Agar siz kimnidir yomonlikka yo'l qo'yishni istasangiz, bundan vijdon og'riq ko'radi, chunki u sizga to'g'ri yo'lni ko'rsatadi."

• **Burch tushunchasi:**

- **Ta'rif:** "Burch — bu o'z vazifalaringiz va majburiyatlaringizdir. Bu ham o'zingizga, ham boshqalarga nisbatan mas'uliyat hissini talab qiladi."

- **Misol:** "Har bir insonning burchi — o'ziga va boshqalarga to'g'ri munosabatda bo'lish, jamiyatga hurmat bilan qarash."

- **Vijdonga muvofiq amal qilish:**

- **Ta'rif:** "Vijdonga muvofiq amal qilish — bu o'z harakatlaringizda to'g'ri, adolatli va halol bo'lishdir. Har bir qaror yoki ish to'g'ri va halol bo'lishi kerak."

3. Hayotiy vaziyatlar (Keyslar) (10 daqiqa)

Keys 1:

- **Holat:** "Siz do'konga borganingizda, bir kishi xarid qilgan mahsulotlari uchun kassaga to'lov qilmasdan chiqib ketayotganini ko'rdingiz. Bu vaziyatda qanday harakat qilish kerak?"

- **Savollar:**

1. Vijdonga muvofiq qanday qaror qabul qilish mumkin?
2. Burchga amal qilgan holda qanday ish ko'rish kerak?

4. Rolli o'yinlar (10 daqiqa)

- **Rolli o'yin 1:**

- **Vaziyat:** "O'quvchi maktab oshxonasida stol ustida telefonini qarovsiz qoldirib ketgan. Buni ikkita boshqa o'quvchilar payqab qolishdi."

- **Rollar:** Bir o'quvchi telefonni o'irlamoqchi bo'ladi, boshqasi to'g'ri harakat qilgan shaxs bo'ladi.

- **Maqsad:** Har bir o'quvchi vijdonga amal qilishni ko'rsatadi.

5. Blits-so'rov (5 daqiqa)

- **Savollar:**

1. Vijdonga rioya qilish nima?
2. Burchni qanday his qilish mumkin?
3. To'g'ri qaror qabul qilishda qanday omillar e'tiborga olinadi?
4. Baxt qanday bo'ladi?

6. Darsni yakunlash (5 daqiqa)

• **O'qituvchi:** "Biz bugun vijdon va burch tushunchalarini o'rgandik. Vijdonga va burchga amal qilish nafaqat sizga, balki atrofdagi barcha odamlarga yaxshi ta'sir ko'rsatadi."

• **Suhbat:**

○ "Vijdonga amal qilgan holda baxtga erishish mumkinmi? Nima uchun?"

○ "Har birimiz vijdonga va burchga amal qilishimiz kerak, chunki bu bizga to'g'ri yo'lni ko'rsatadi."
